Openbaar **Zaaknummer: 142188**

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: tussentijdse informatie verduurzamen openbare verlichting

Kernboodschap

Juni 2023 is het beleidsplan 2023 t/m 2030 `Donker waar mogelijk, licht waar nodig' vastgesteld. De beleidsuitgangspunten voor dit plan zijn:

- Doordacht lichten;
- Gebiedsgericht verlichten;
- Energie en milieubewust handelen;
- Intern en extern samenwerken.

In 2030 willen we 50% energie bespaard hebben op openbare verlichting t.o.v. 2013. Daarmee voldoen we ook aan het landelijk Energieakkoord. In het beleidsplan is omschreven hoe dit doel te halen en wat de te nemen stappen zijn tot 2030. Dat gaat verder uitgewerkt worden in een uitvoeringsplan. Halverwege de looptijd wordt het beleid kort geëvalueerd en aan de raad voorgelegd.

Een van de acties uit het plan is verduurzamen. Deze stap gaan we in 4 jaar realiseren, zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

In deze informatienota bespreken we de volgende punten:

- Terugblik op acties sinds het plan vastgesteld is;
- Hoofdlijnen van het uitvoeringsplan;
- Communicatie en participatie;
- Globale planning de komende 4 jaar.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
22-06-2023	Z/23/121377 Beleid- en beheer openbare verlichting 2023 t/m 2030

Toelichting

Terugblik

Sinds het beleidsplan vastgesteld is, hebben we de volgende stappen gezet:

- De IBOR-adviseur is als projectleider aangesteld;
- Een concept uitvoeringsplan is opgesteld;
- Op woensdag 4 oktober 2023 heeft een informatieavond plaats gevonden met leefbaarheidsgroepen waarbij we het nieuwe beleid hebben toegelicht.

Uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan maakt onderscheid tussen een nieuw aan te leggen wijk en bestaande wijken. Voor beiden zijn de acties in stappen uitgewerkt.

In een nieuw aan te leggen wijk houden we het volgende vijfstappenplan aan:

1. Ontwerp zo maken dat licht niet nodig is om veilig over de weg te kunnen gaan.
2. Passieve markering of reflectietechnieken in belijning/wegdek gebruiken.
3. Actieve markering toepassen.

4. Innovaties toepassen.
5. Verlichting gebruiken waarbij we standaard kijken naar: de hoeveelheid licht, op welk tijdstip licht nut heeft, duurzaamheid en energieverbruik.

Daarnaast geldt dat nieuw aan te schaffen verlichting altijd wordt gedimd, voorzien van TMS (Telemanagement Systeem) en waar zinvol ook van sensoren.

Voor bestaande wijken behelst het plan 2 sporen in de uitvoering:
1. Spoor 1: areaal dat aan vervanging toe is.
2. Spoor 2: areaal dat niet nu aan vervanging toe is.

Beide sporen lopen parallel aan elkaar en voeren we wijkgericht uit. Daarbij maken we waar mogelijk werk met werk.
Bij deze sporen geldt als uitgangspunt: `niet verlichten, tenzij'. Verlichting die gehandhaafd blijft, bestaat uit led en wordt voorzien van TMS (Telemanagement Systeem) en waar nodig van een sensor.

Communicatie en participatie
Eind oktober 2023 starten we een communicatieplan. Dit plan omvat twee vormen van communicatie:
1. Algemene communicatie gemeente breed over het nieuwe beleid ten aanzien van openbare verlichting (lichtbronnen in de openbare ruimte). Hiervoor stellen we een communicatieplan op. Hierbij is het belangrijk de kernwaarden te communiceren zoals: duurzaamheid, natuur, milieu en verkeersveiligheid.
2. Specifieke communicatie voor inwoners/bedrijven per wijk of kern. Samen met afdeling communicatie stellen we de tekst op. Belangrijk hierbij is inwoners informeren, bewustwording creëren en participatie.

Voor zover aanwezig in de wijk overleggen we met leefbaarheidsgroepen over de plannen. Waar gevoeligheden te verwachten zijn, bespreken we specifieke onderdelen van het plan vooraf goed met leefbaarheidsgroepen. We passen de communicatie naar de inwoners/bedrijven daarop aan.
In de winterperiodes starten we per wijk of kern met pilots[1] met betrekking tot het op proef uitzetten van verlichting. Pas na de proefperiode trekken we conclusies naar aanleiding van reacties van inwoners / bedrijven en voeren we het plan per wijk of kern definitief uit.

Globale planning komende 4 jaar
In de komende 4 jaar vervangen we alle openbare verlichting in gemeente Wijchen door led voor zover dat nog niet het geval is. Daarnaast kijken we per wijk of kern door middel van pilots[1] of we minder of anders kunnen verlichten.

De globale planning is als volgt:
- Tijdens de winterperiode 2023-2024 beginnen we met de pilots[1] in enkele wijken.
- In het voorjaar 2024 wordt de situatie van de pilot[1] na evaluatie definitief.
- In juni 2024 inventariseren we welke wijken voor de volgende pilots aan de beurt zijn en gaan we in gesprek met desbetreffende leefbaarheidsgroepen.
- Tijdens de winterperiode 2024-2025 draaien we deze nieuwe pilots[1]. Voorjaar 2025 zijn deze pilots[1] na een evaluatie dan weer definitief.
- Deze cyclus zetten we voort in 2026 en 2027. We willen eind 2027 / voorjaar 2028 de verduurzaming van de openbare verlichting in gemeente Wijchen afgerond hebben.

1 Pilot: hiermee wordt een proefproject of test bedoeld. Concreet voor dit project betekent het een periode waarin minder licht uitgetest wordt en inwoners kunnen reageren op de nieuwe situatie. Pas na deze proefperiode wordt het project definitief uitgevoerd.

Informatie naar de raad toe
Via de perspectiefnota houden we jaarlijks de Raad op de hoogte van de voortgang van het project.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.